

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS BENDROJO UGDYMO SKYRIUS

Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo
ugdymo mokyklų vadovams
El. p. rastines@mokyklos.vilnius.lm.lt

2025-09-

DĖL MOKYKLOS KREIPIMOSI Į VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBĄ

Atsižvelgdami į mokyklų išsakytus nuogastavimus dėl situacijų, kuomet kreipiamasi į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, bei siekdami užtikrinti skaidrumą, aiškumą ir bendradarbiavimą tarp švietimo įstaigų ir vaiko teisių gynėjų, primename apie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos parengtą informacinį lankstinuką.

Lankstinuke aiškiai apibrėžta:

- **Kokie yra vaiko teisių pažeidimai** – tiek smurtiniai (fizinis, psichologinis, seksualinis smurtas, nepriežiūra), tiek nesmurtiniai (netinkamos gyvenimo sąlygos, pažeistos teisės į mokslą, bendravimą, privatumą ir kt.);
- **Kokiais atvejais švietimo įstaigos sprendžia situacijas savarankiškai** – pvz., kai vaikas nelanko pamokų, pažeidinėja viešąją tvarką ar kitų teises;
- **Kokia yra veiksmų seka prieš kreipiantis į Tarnybą** – pokalbis su vaiku, bendradarbiavimas su tėvais/globėjais, ir tik tuomet – kreipimasis į vaiko teisių gynėjus, jei susitarimai nevykdomi.

Šis lankstinukas skirtas stiprinti švietimo įstaigų ir Tarnybos bendradarbiavimą, užtikrinti aiškų informacijos perdavimą apie veiksmų eigą, padėti mokykloms priimti tinkamus sprendimus vaiko gerovės užtikrinimo srityje.

Maloniai prašome supažindinti su juo visą mokyklos bendruomenę bei patalpinti lankstinuką elektroniniame dienyne ir mokyklos interneto svetainėje. Tikime, kad tai padės geriau suprasti Tarnybos veiklos principus ir prisidės prie saugios, palaikančios aplinkos kūrimo kiekvienam vaikui.

PRIDEDAMA: Vaiko teisių apsaugos tarnybos parengtas lankstinukas, 2 lapai.

Vedėja

Diana Petkūnienė

Kornelija Freimanaitė, el. p. kornelija.freimanaite@vilnius.lt

Biudžetinė įstaiga
Kodas 188710061
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre

Konstitucijos pr. 3
LT-09601 Vilnius
Tel. (0 5) 211 2616

El. p. savivaldybe@vilnius.lt
E. pristatymo dėžutės adresas – 188710061
www.vilnius.lt

KAS VYKSTA, JEIGU ŠVIETIMO ĮSTAIGOS ATSTOVAI PASTEBI **GALIMĄ VAIKO TEISIŲ PAŽEIDIMĄ?**

Kiekvienos švietimo įstaigos atstovų uždavinys – apsaugoti vaikus nuo smurto, o pastebėjus galimą vaiko teisių pažeidimą – suteikti pagalbą, nukreipti jos arba paprašyti, kad situaciją įvertintų ir pagalbą inicijuotų vaiko teisių gynėjai.

Kokie vaiko teisių pažeidimai?

Pirmiausia skiriami smurtiniai ir nesmurtiniai vaiko teisių pažeidimai:

- ✓ nesmurtiniai – netinkamos gyvenimo sąlygos, pažeistos teisės į mokslą, bendravimą su tėvais (globėjais) ir giminaičiais, privatų gyvenimą, viešos informacijos gavimą ir pan.
- ✓ smurtiniai – fizinis, psichologinis, seksualinis smurtas, nepriežiūra.

Kokias situacijas švietimo įstaigos atstovai pirmiausia bando spręsti savarankiškai?

- ✓ Vaikas sistemingai nelanko švietimo įstaigos, praleidžia daugiau pamokų nei leistina ir jos nėra pateisinamos.
- ✓ Vaikas pažeidinėja viešąją tvarką, švietimo įstaigoje keikiasi, nepagarbiai elgiasi su kitais bendruomenės nariais, rūko.
- ✓ Vaikas pažeidinėja kitų žmonių teises, tyčiojasi iš kitų vaikų, juos užgaulioja.

Šiais atvejais švietimo įstaigos atstovai:

1. pirmiausia kalbasi su vaiku, jį sudrausmina.
2. Nepavykus problemos išspręsti su vaiku, švietimo įstaigos atstovai kreipiasi į vaiko tėvus ir bando netinkamo vaiko elgesio problemą išspręsti kartu su jais. Labai svarbus mokyklos atstovų ir tėvų bendradarbiavimas, tėvų įtraukimas į situacijos sprendimą.
3. Švietimo įstaigos atstovai taip pat priima sprendimus dėl pagalbos teikimo. Atvejis, esant poreikiui, svarstomas Vaiko gerovės komisijoje, kreipiamasi į savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių, Pedagoginę psichologinę tarnybą ar kitas įstaigas dėl įvairesnės pagalbos ar jos resursų praplėtimo.
4. Jei vaiko tėvai (globėjai) nededa pastangų situacijai spręsti, nepriima pagalbos, neigia problemą ar pan., o netinkamas vaiko elgesys švietimo įstaigoje kartoja – švietimo įstaigos atstovai praneša vaiko teisių gynėjams, pateikiant kuo daugiau informacijos tiek apie žinomas vaiko teisių pažeidimo aplinkybes, tiek apie švietimo įstaigos pastangas išspręsti situaciją.

Gavę pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, vaiko teisių gynėjai susisiečia su švietimo įstaigos atstovais bei vaiko šeimos nariais, kalbasi su jais ir įvertina situaciją. Tai atlikus sprendžiama, kokios pagalbos gali reikėti vaikui ir šeimai. Esant poreikiui, šeimai inicijuojama atvejo vadyba, nuosekliai įvertinamas pagalbos ir paslaugų poreikis bei sudaromas pagalbos šeimai planas.

Kokiais atvejais švietimo įstaigos atstovai nedelsiant kreipiasi į vaiko teisių gynėjus ir kitas tarnybas?

- ✓ Ant vaiko kūno matomos akivaizdžios mėlynės, nubrozdinimai ar kt. smurto ženklai.
- ✓ Nuo vaiko dažnai sklinda nemalonus kvapas, į švietimo įstaigą dažnai atvyksta nesiprausęs, purvinais drabužiais.
- ✓ Vaikas į švietimo įstaigą dažnai atvyksta pervargęs, mieguistas, vangus.
- ✓ Vaikas švietimo įstaigos darbuotojus informuoja apie patiriamą smurtą šeimoje.
- ✓ Kiti ženklai išduoda, kad vaikas galimai patiria smurtą.
- ✓ Vaikas dažnai smurtauja prieš kitus vaikus. Vaiko smurtinis elgesys kartojasi, nors švietimo įstaigoje buvo taikomos įvairios pagalbos priemonės, pasitelkti išoriniai pagalbos resursai.

Jeigu įtariama, kad vaikas nukentėjo nuo tyčinio smurto arba sistemingai besikartojančių patyčių informacija nedelsiant yra perduodama vaiko teisių gynėjams ir policijos atstovams, kurie atlieka tyrimą. Vaiko teisių gynėjai bendrauja su vaiku ir inicijuoja tiek jam, tiek kartu išgyvenimus patyrusiems jo artimiesiems, reikiamą pagalbą.

Svarbu, kad jei į vaiko teisių gynėjus kreipiamasi dėl įvykusio smurto tarp vaikų švietimo įstaigoje, vaiko teisių gynėjai tokiu atveju vertina visų vaikų – tiek naudojusį smurtą, tiek jį patyrusių, situacijas, siekdami įvertinti, kokios pagalbos vaikams bei jų šeimoms gali prireikti. Svarbu pažymėti, kad į vaiko teisių gynėjus dėl įvykusio smurto tarp vaikų švietimo įstaigoje kreipiamasi tuomet, kai švietimo įstaigoje jau buvo išnaudotos visos pagalbos priemonės, o situacija vis tiek išlieka grėsminga.

Kilus klausimams kviečiame

skambinti į Vaiko teisių liniją nemokamu telefono numeriu **0 800 10 800**.

Rašyti el. paštu **konsultacijos@vaikoteises.lt**.

Bendrauti tiesioginiais pokalbiais internetu svetainėje **vaikoteises.lrv.lt**.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL MOKYKLOS KREIPIMOSI Į VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBĄ
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-09-04 Nr. A51-141643/25
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Diana Petkūnienė, Bendrojo ugdymo skyriaus vedėja, Bendrojo ugdymo skyrius
Sertifikatas išduotas	DIANA PETKŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-04 16:00:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-04 16:00:25 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-17 17:35:25 – 2030-01-17 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 11:49:40 iki 2027-12-18 11:49:40
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.84.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-09-04 16:03:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-09-04 16:03:15 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“